

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 24. august 2010
Kontor: Færdsels- og våben-
kontoret
Sagsnr.: 2010-801-0030
Dok.: HAA40784

Udkast

Forslag

til

Lov om ændring af færdselsloven¹

(Implementering af dele af tredje kørekortdirektiv – ændring af gyldighedstiden på kørekort)

§ 1

I færdselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 5. oktober 2009, som ændret ved § 2 i lov nr. 1338 af 19. december 2008 og § 1 i lov nr. 716 af 25. juni 2010, foretages følgende ændringer:

1. Som *fodnote* til lovens titel indsættes:

”¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/126/EF af 20. december 2006 om kørekort (omarbejdning), EU-Tidende 2006, nr. L 403, s. 18.”

2. § 59, stk. 1, affattes således:

”§ 59. Kørekortet udstedes med en gyldighedstid på 15 år, dog højst indtil den pågældende er fyldt 70 år. Er den pågældende på det tidspunkt, hvor kørekortet udstedes, fyldt 65 år, men ikke 70 år, udstedes kørekortet med en gyldighedstid på fem år. For kørekort til de motorkøretøjer, der er nævnt i § 57, stk. 2, kan justitsministeren fastsætte en kortere gyldighedstid.”

3. I § 124 c, stk. 1, indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:

¹ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/126/EF af 20. december 2006 om kørekort (omarbejdning), EU-Tidende 2006, nr. L 403, s. 18.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

”3) [x] kr. for fornyelse af kørekort, jf. dog nr. 4-6 og stk. 3-5.”

Nr. 3-5 bliver herefter nr. 4-6.

4. I § 124 c indsættes som *stk. 7*:

” *Stk. 7.* Det i stk. 1, nr. 3, nævnte beløb reguleres en gang årligt den 1. januar med 2 pct. tillagt tilpasningsprocenten for det pågældende finansår, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Det herefter fremkomne beløb afrundes til nærmeste med 10 delelige kronebeløb. Justitsministeriet bekendtgør hvert år, hvilken regulering der skal finde sted.”

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 19. januar 2013.

Stk. 2. Loven finder anvendelse i forhold til kørekort, der udstedes eller fornys efter lovens ikrafttræden.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Lovforslagets formål, hovedindhold og baggrund
2. Gyldighedstid på kørekort
 - 2.1. Gældende ret
 - 2.2. Tredje kørekortdirektiv
 - 2.3. Justitsministeriets overvejelser
3. Hvem omfattes af de nye regler
 - 3.1. Tredje kørekortdirektiv
 - 3.2. Justitsministeriets overvejelser
4. Gebyr
 - 4.1. Gældende ret
 - 4.2. Justitsministeriets overvejelser
5. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
6. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
7. Lovforslagets administrative konsekvenser for borgerne
8. Lovforslagets miljømæssige konsekvenser
9. Forholdet til EU-retten
10. Hørte myndigheder og organisationer mv.
11. Sammenfattende skema

1. Lovforslagets formål, hovedindhold og baggrund

Lovforslaget har til formål at gennemføre dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/126/EF af 20. december 2006 om kørekort (tredje kørekortdirektiv). Direktivet er optaget som bilag 2 til lovforslaget.

Tredje kørekortdirektiv skal fra den 19. januar 2013 erstatte Rådets direktiv 91/439/EØF af 29. juli 1991 om kørekort (andet kørekortdirektiv). Tredje kørekortdirektiv er en omarbejdning af andet kørekortdirektiv, og en række af det nye direktivs bestemmelser svarer således til det gældende direktiv med senere ændringer. Med tredje kørekortdirektiv indføres imidlertid også en række nye bestemmelser.

Direktivet har bl.a. til formål at reducere mulighederne for forfalskning af kørekort. Direktivet indebærer, at der fremover kun skal være én EF-kørekortmodel (plastmodel i stil med kreditkort), og at alle nye kørekort, der udstedes efter den 19. januar 2013, hvor direktivet tages i anvendelse, skal have en begrænset administrativ gyldighedstid, således at kørekortet jævnlige skal fornyes. Et kørekort vil dermed blive opdateret regelmæssigt, bl.a. ved at fotoet på kørekortet fornyes, og det vil i højere grad være muligt løbende at opdatere beskyttelsen mod forfalskninger.

I forbindelse med indførelsen af en begrænset gyldighedsperiode for kørekort indebærer direktivet samtidig, at der for at øge borgernes frie bevægelighed sker en harmonisering af, hvor hyppigt personer med kørekort til busser og lastbiler skal gennemgå helbreds kontrol.

Direktivet har desuden til formål at bidrage til større færdselssikkerhed. Dette søges opnået ved bl.a. at stille krav om indførelse af visse underkategorier til de enkelte kørekortkategorier. I dag er f.eks. underkategorierne C1 (lille lastbil) og D1 (lille bus) valgfrie for medlemsstaterne, men med det nye direktiv bliver underkategorierne obligatoriske, hvorved princippet om trinvis adgang til at erhverve kørekort styrkes. Endvidere forhøjes alderskravene for erhvervelse af kørekort til nogle kategorier, ligesom der for visse kategorier indføres et erfaringskrav. Som eksempel på forhøjelse af alderskravet kan nævnes, at kørekort til kategori A (stor motorcykel) – som efter de gældende regler kan udstedes til en person uden forudgående erfaring som fører af lille motorcykel, hvis vedkommende er fyldt 21 år – efter det nye direktiv som hovedregel kun må udstedes til personer uden erfaring fra mellemstor motorcykel, hvis vedkommende er fyldt 24 år.

For at styrke færdselssikkerheden for de yngste trafikanter indføres der med direktivet endvidere en kørekortkategori for knallerter (AM).

Endelig indføres der med direktivet mindstekrav til køreprøvesagkyndiges grund- og efteruddannelse med henblik på at forbedre deres kundskaber og færdigheder.

Medlemsstaterne skal senest den 19. januar 2011 have vedtaget og offentliggjort de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme de af direktivets bestemmelser, som opregnes i direktivets artikel 16, stk. 1. Bestemmelserne skal anvendes fra den 19. januar 2013.

Visse af direktivets bestemmelser har skullet anvendes allerede fra den 19. januar 2009, jf. herved artikel 18, stk. 1. De nødvendige ændringer i den forbindelse er gennemført ved bekendtgørelse nr. 304 af 2. april 2009 om kørekort.

Størstedelen af de ændringer, der er nødvendige for at implementere de direktivbestemmelser, som skal anvendes fra den 19. januar 2013, vil ligeledes kunne gennemføres administrativt ved ændring af reglerne i kørekortbekendtgørelsen. Det drejer sig bl.a. om de nærmere regler om kørekortkategorier og aldersbetingelser mv., som også i dag fremgår af kørekortbekendtgørelsen. Justitsministeriet vil inden implementeringsfristens udløb foretage de nødvendige ændringer i kørekortbekendtgørelsen.

Gennemførelsen af direktivet kræver herudover i et vist omfang lovændringer. Direktivets bestemmelser om en begrænset administrativ gyldighedsperiode på kørekort medfører således, at det er nødvendigt at ændre færdselslovens § 59 om kørekorts gyldighedstid, og som en konsekvens heraf foreslås § 124 c, stk. 1, om betaling af gebyr i forbindelse med fornyelse af kørekort tilsvarende ændret.

I overensstemmelse med direktivet indebærer lovforslaget i den forbindelse, at et kørekort, der i dag som hovedregel gælder, indtil indehaveren fylder 70 år, fremover som udgangspunkt skal have en gyldighedstid på 15 år, hvorefter det skal fornyes.

Efter direktivet skal kørekort til lastbil og bus dog fornyes hvert femte år, og de nærmere regler herom vil – ligesom i dag – blive fastsat administrativt i kørekortbekendtgørelsen.

Direktivet giver endvidere mulighed for at fastsætte en kortere gyldighedstid for kørekort til alle kategorier med henblik på hyppigere læ-

gekontrol f.eks. i forhold til ældre kørekortindehavere eller personer, som lider af sygdom mv.

Med lovforslaget opretholdes i den forbindelse den gældende ordning om en kortere gyldighedstid på kørekort til personer, der er fyldt 70 år, ligesom reglen om en gyldighedstid på fem år på kørekort, der udstedes til personer, som er fyldt 65 år, men ikke 70 år, foreslås videreført.

Som konsekvens af forslaget om en hyppigere fornyelse af kørekort indeholder lovforslaget endvidere bestemmelser om betaling af gebyr i forbindelse med fornyelse af kørekort.

Som nævnt ovenfor indføres der med direktivet endvidere en kørekortkategori for knallerter (AM), hvilket også nødvendiggør visse ændringer af færdselsloven. Disse ændringer er ikke medtaget i lovforslaget, idet ændringerne i stedet er omfattet af det [samtidig] fremsatte lovforslag om ændring af færdselsloven og lov om ungdomsskoler (Knallertkørekort og sanktioner ved ulovlig kørsel på knallert m.v.).

2. Gyldighedstid på kørekort

2.1. Gældende ret

Det fremgår af færdselslovens § 56, stk. 1, at motorkøretøj kun må føres af en person, der har erhvervet kørekort. I § 56, stk. 2-4, opregnes de grundlæggende betingelser for at få udstedt kørekort. Et kørekort gælder ifølge færdselslovens § 59, stk. 1, 1. pkt., indtil den pågældende er fyldt 70 år.

Den sidstnævnte bestemmelse om kørekortets gyldighedstid blev indført ved lov nr. 198 af 8. juni 1966 om ændringer i færdselsloven, som trådte i kraft den 1. juli 1966. Færdselsloven havde indtil da indeholdt en bestemmelse om, at førerbeviser gjaldt i fem år fra udstedelsesdagen, jf. lov nr. 153 af 24. maj 1955 § 18, stk. 6.

Om baggrunden for ændringen er der i forarbejderne til bestemmelsen bl.a. henvist til, at hensynet til førerbevisindehaverne taler for at opgive kravet om fornyelse hvert femte år, idet førerbevisindehaverne ved hver fornyelse dels må afholde udgifter hertil, dels personligt må henvende sig tre forskellige steder, nemlig hos læge, fotograf og på førerbeviskontoret.

Endvidere er det anført, at fornyelserne medfører et betydeligt arbejde for politiet, som næppe står i rimeligt forhold til værdien af de fornyede læ-

geundersøgelser hvert femte år. Der henvises til Folketingstidende 1966-67, tillæg A, spalte 1434-1435.

Efter færdselslovens § 59, stk. 1, 2. pkt., kan justitsministeren fastsætte en kortere gyldighedstid for kørekort til de køretøjer, der er nævnt i færdselslovens § 57, stk. 2, dvs. motorkøretøj, der benyttes erhvervsmæssigt til befordring af personer, visse motorcykler, motorkøretøj, der benyttes til buskørsel, godstransport, transport af farligt gods eller til kørsel med personer eller gods i international trafik.

Bemyndigelsen er udnyttet i kørekortbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 304 af 2. april 2009 med senere ændringer), hvorefter kørekort til kategorierne C (lastbil), C/E (lastbil med stort påhængskøretøj), D (bus) og D/E (bus med stort påhængskøretøj) udstedes med begrænset gyldighed til indehaverens fyldte 50. år, jf. bekendtgørelsens § 59, stk. 1. Er ansøgeren på det tidspunkt, hvor kørekortet udstedes, fyldt 45 år, men ikke 50 år, udstedes kørekortet til de nævnte kategorier med en gyldighedstid på fem år, jf. § 59, stk. 2. Er ansøgeren på det tidspunkt, hvor kørekortet udstedes fyldt 50 år eller derover, udstedes kørekortet til de nævnte kategorier ligeledes med en gyldighedstid på fem år, jf. § 59, stk. 3. Hvis ansøgeren er indehaver af kørekort til de nævnte kategorier udstedt før den 14. april 1997, og rettigheden ikke i øvrigt er tidsmæssigt begrænset, udstedes kørekort til de omhandlede kategorier med gyldighed til indehaverens 70. år, jf. § 59, stk. 4.

Bortset fra de sidstnævnte tilfælde er det efter de gældende regler således alene kørekort til kategorierne A (motorcykel), B (almindelig bil) og B/E (almindelig bil med stort påhængskøretøj), som udstedes med en gyldighedstid indtil førerens 70. år. Kørekort til traktor/motorredskab gælder dog også til det fyldte 70. år, jf. færdselslovens § 62, stk. 3, jf. § 59, og kørekortbekendtgørelsens § 58.

Kørekort til erhvervsmæssig personbefordring (f.eks. taxikørsel) udstedes med en gyldighedstid på fem år, jf. kørekortbekendtgørelsens § 59, stk. 5.

Efter færdselslovens § 59, stk. 2, er justitsministeren endvidere bemyndiget til at fastsætte bestemmelser om gyldighedstiden for kørekort, der udstedes til personer, der er fyldt 70 år. Justitsministeren kan endvidere bestemme, at et kørekort, når forholdene taler derfor, skal gælde i et kortere tidsrum, end til føreren fylder 70 år. Bemyndigelsesadgangen er udnyttet i kørekortbekendtgørelsens §§ 60-61.

Efter bestemmelsen i kørekortbekendtgørelsens § 60 gradueres gyldighedstiden af kørekortet, når føreren er fyldt 65 år. Er ansøgeren på det tidspunkt, hvor kørekortet udstedes, fyldt 65 år, men ikke 70 år, udstedes kørekortet med en gyldighedstid på fem år. Er kørekortansøgeren fyldt 70 år, men ikke 71 år, fastsættes gyldighedstiden til fire år. Er ansøgeren fyldt 71 år, men ikke 72 år, er gyldighedstiden tre år. Er ansøgeren fyldt 72 år, men ikke 80 år, er gyldighedstiden to år, hvorimod gyldighedstiden fastsættes til et år, når kørekortansøgeren er fyldt 80 år.

Kørekort kan efter kørekortbekendtgørelsens § 61 i alle tilfælde (og for alle kategorier) udstedes med en kortere gyldighedstid, såfremt de helbredsmæssige oplysninger taler derfor, eller der er begrundet tvivl om, hvorvidt den pågældende er ædruelig eller uafhængig af euforiserende eller andre bevidsthedspåvirkende stoffer. De nærmere helbredsmæssige betingelser for at erhverve kørekort fremgår af bilag 2 til kørekortbekendtgørelsen. En ansøgning om kørekort skal vedlægges en lægeattest, jf. kørekortbekendtgørelsens § 3, stk. 4. Bilag 1 i cirkulære nr. 27 af 2. april 2009 om kørekort indeholder nærmere retningslinjer for, hvornår kørekort udstedes med en kortere gyldighedstid på grund af de helbredsmæssige oplysninger. F.eks. udstedes kørekort til almindelig bil (kategori B) til personer med tabletbehandlet sukkersyge normalt med en tidsbegrænsning på 5 år, hvis den pågældende ikke har haft hypoglykæmiske tilfælde inden for de sidste 2 år.

Efter færdselslovens § 59, stk. 3, kan kørekort fornyes efter udløbet af gyldighedstiden, såfremt den pågældende stadig opfylder betingelserne, herunder de helbredsmæssige krav. Ved ansøgning om fornyelse af et kørekort skal ansøgeren indlevere en lægeattest, jf. kørekortbekendtgørelsens § 69, stk. 2. Politiet bestemmer, om der skal aflægges ny prøve. Justitsministeren kan fastsætte bestemmelser om aflæggelse af ny prøve. Sådanne bestemmelser er fastsat i kørekortbekendtgørelsens § 70, hvoraf det fremgår, at ansøgeren ved ansøgning om fornyelse af kørekort skal bestå en kontrollerende køreprøve, hvis der er forløbet tre år eller mere, siden gyldigheden af kørekortet er udløbet. Politiet kan dog træffe bestemmelse om, at kontrollerende køreprøve ikke skal aflægges.

2.2. Tredje kørekortdirektiv

Med tredje kørekortdirektiv harmoniseres reglerne om kørekorts gyldighedstid i EU/EØS. Om baggrunden herfor er det i betragtning nr. 3 i direktivets præambel anført, at medlemsstaterne efter andet kørekortdi-

rektiv (direktiv 91/439/EØF) har mulighed for at fastsætte nationale bestemmelser om gyldighedsperioden, hvilket betyder, at der gælder forskellige regler i forskellige medlemsstater, og at der nu er over 110 forskellige kørekortmodeller i omløb i medlemsstaterne. Det gør forholdene uigennemskuelige for borgerne, ordensmagten og de administrationer, der har ansvaret for at forvalte kørekortene, og det fører til forfalskning af dokumenter, der kan være flere årtier gamle.

Det anføres endvidere i betragtning nr. 7 i direktivets præambel, at man ved at indføre en administrativ gyldighedsperiode for nye kørekort i forbindelse med den periodiske fornyelse opnår dels at tage den nyeste teknik til bekæmpelse af forfalskning i brug, dels at gennemføre lægeundersøgelser eller andre foranstaltninger, som medlemsstaterne foreskriver.

Direktivet stiller ikke krav om, at kørekortindehavere skal aflægge ny køreprøve i forbindelse med den regelmæssige fornyelse af kørekort.

De nærmere regler om gyldighedsperiode fremgår af direktivets artikel 7, stk. 2 og 3.

Efter artikel 7, stk. 2, litra a, 1. pkt., skal de kørekort, som medlemsstaterne fra den 19. januar 2013 udsteder til kategori AM (knallert), A1 (let motorcykel), A2 (mellemstor motorcykel), A (motorcykel), B (almindelig bil), B1 (stor quadricykel (valgfri kategori)) og B/E (bil med stort påhængskøretøj), have en administrativ gyldighedsperiode på 10 år.

En medlemsstat kan dog vælge at udstede de nævnte kørekort med en administrativ gyldighedsperiode på op til 15 år, jf. artikel 7, stk. 2, litra a, 2. pkt.

Efter artikel 7, stk. 2, litra b, skal de kørekort, som medlemsstaterne fra den 19. januar 2013 udsteder til kategori C1 (lille lastbil), C (lastbil), D1 (lille bus), D (bus) samt C1/E, C/E, D1/E og D/E (henholdsvis lille lastbil, lastbil, lille bus og bus med stort påhængskøretøj), have en administrativ gyldighedsperiode på fem år.

Det fremgår af artikel 7, stk. 2, litra c, at der ved fornyelse af et kørekort kan udløses en ny administrativ gyldighedsperiode for en eller flere andre kategorier, som indehaveren har førerret til, for så vidt dette er i overensstemmelse med direktivets bestemmelser.

Det er efter direktivets artikel 7, stk. 3, 2. pkt., valgfrit, om en medlemsstat ved fornyelse af kørekort til kategori AM, A1, A2, A, B, B1 og B/E vil forlange kontrol af, at mindstekravene med hensyn til fysisk og psykisk egnethed til at føre motorkøretøj er opfyldt. Ved fornyelse af kørekort til kategori C1, C1/E, C, C/E, D1, D1/E, D og D/E skal medlemsstaterne derimod foretage en sådan kontrol, jf. artikel 7, stk. 3, 1. pkt., litra a.

Det fremgår af artikel 7, stk. 3, 3. og 4. pkt., at medlemsstaterne kan begrænse den administrative gyldighedsperiode for kørekort til alle kategorier, som udstedes til nye førere, med henblik på at lade særlige foranstaltninger gælde for sådanne førere med det formål at forbedre trafiksikkerheden.

Efter artikel 7, stk. 3, 5. pkt., kan medlemsstaterne endvidere begrænse den administrative gyldighedsperiode for individuelle kørekort til alle kategorier, hvis der skønnes at være behov for hyppigere lægeundersøgelser eller andre særlige foranstaltninger som f.eks. begrænsninger som følge af trafikforseelser.

Det følger endvidere af artikel 7, stk. 3, 6. pkt., at medlemsstaterne ved fornyelser kan begrænse den administrative gyldighedsperiode for kørekort, hvis indehavere er bosat på deres område og er fyldt 50 år, med henblik på at indføre hyppigere lægeundersøgelser eller andre særlige foranstaltninger som f.eks. genopfriskningskurser.

2.3. Justitsministeriets overvejelser

Som nævnt ovenfor under punkt 2.2 følger det af tredje kørekortdirektiv, at nye kørekort, som udstedes fra den 19. januar 2013, til kategori AM (knallert), A1 (let motorcykel), A2 (mellemstor motorcykel), A (motorcykel), B (almindelig bil), B1 (stor quadricykel (valgfri kategori)) og B/E (bil med stort påhængskøretøj) skal have en administrativ gyldighedsperiode på mellem 10 og 15 år.

Justitsministeriet finder, at man i Danmark bør vælge at indføre den maksimale administrative gyldighedstid på 15 år for de nævnte kategorier.

Justitsministeriet lægger herved vægt på, at en gyldighedstid på 15 år frem for 10 år vil være mindre byrdefuld for borgerne, som vil skulle afholde omkostninger ved hver fornyelse, ligesom en sådan ordning vil være mindre ressourcekrævende for kørekortmyndighederne (kommunerne

og politiet). En gyldighedstid på 15 år vil efter Justitsministeriets opfattelse endvidere i tilstrækkelig grad tilgodese direktivets formål om løbende opdatering af beskyttelsen mod forfalskninger af kørekort.

Justitsministeriet foreslår på den baggrund at ændre færdselslovens § 59, stk. 1, 1. pkt., således, at kørekort fremover som udgangspunkt udstedes med en gyldighedstid på 15 år, i stedet for som i dag indtil føreren fylder 70 år.

Bestemmelsen vil i praksis – i overensstemmelse med direktivet – ikke komme til at omfatte kategori C1 (lille lastbil), C (lastbil), D1 (lille bus), D (bus) samt C1/E, C/E, D1/E og D/E (henholdsvis lille lastbil, lastbil, lille bus og bus med stort påhængskøretøj). Kørekort til disse kategorier skal ifølge direktivet have en administrativ gyldighedsperiode på fem år, og en sådan gyldighedsperiode vil med hjemmel i færdselslovens § 59, stk. 1, 2. pkt., der foreslås videreført som 3. pkt., blive fastsat ved en ændring af kørekortbekendtgørelsens § 59.

Justitsministeriet forudsætter endvidere, at kørekort til erhvervmæssig personbefordring ligesom i dag vil skulle udstedes med en gyldighedstid på fem år, jf. kørekortbekendtgørelsens § 59, stk. 5.

Efter direktivet er det som nævnt under punkt 2.2 op til medlemsstaterne at bestemme, om der ved fornyelser af kørekort til kategori AM, A1, A2, A, B, (B1) og B/E skal foretages kontrol af, om de helbredsmæssige betingelser fortsat er opfyldt. Som nævnt ovenfor under punkt 2.1 stilles der i dag både ved førstegangsudstedelsen og ved efterfølgende fornyelser af kørekort krav om indlevering af lægeattest med henblik på kontrol af, om ansøgeren (fortsat) opfylder de helbredsmæssige betingelser. Derimod kræves der ikke løbende under kørekortets gyldighedsperiode dokumentation for, at den pågældende fortsat opfylder de helbredsmæssige betingelser for at have kørekort. En person, der har kørekort til kategori A, B eller B/E med gyldighedstid, indtil den pågældende fylder 70 år, afkræves således efter førstegangserhvervelsen ikke i dag – medmindre der konkret er anledning hertil, jf. nedenfor – lægeattest, før vedkommende er fyldt 70 år og søger om fornyelse.

Hvis det i løbet af kørekortets gyldighedstid konstateres, at kørekortindehaveren ikke længere opfylder betingelserne for at få kørekort, herunder de helbredsmæssige betingelser, kan politiet inddrage førerretten, jf. færdselslovens § 60, stk. 1.

Det fremgår endvidere af kørekortbekendtgørelsens § 77, at politiet, hvis det bliver opmærksom på forhold, der giver begrundet tvivl om, hvorvidt kørekortindehaveren fortsat er i besiddelse af et tilfredsstillende helbred, kan kræve, at den pågældende medvirker til de lægeundersøgelser, der er nødvendige til afgørelse heraf, eller en vejledende helbredsmæssig køretest. På grundlag af undersøgelserne eller køretesten afgøres det, om den pågældende kan bevare førerretten, eventuelt med særlige indskrænkninger, om førerretten skal inddrages, eller om kørekortindehaveren skal indkaldes til en kontrollerende køreprøve på grund af manglende kundskaber eller færdigheder.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør der ved førstegangserhvervelse af kørekort fortsat stilles krav om indlevering af lægeattest, hvorimod der ikke er tilstrækkeligt tungtvejende grunde, der taler for at indføre et generelt krav om, at der ved de løbende fornyelser hvert 15. år skal indleveres lægeattest med henblik på kontrol af de helbredsmæssige forhold. En sådan kontrol sker som nævnt ovenfor ikke i dag, og et krav herom ville indebære, at en stor gruppe af personer uden helbredsmæssige problemer som noget nyt skulle påføres den ulempe og udgift, der ville være forbundet med et krav om indlevering af lægeattest.

Ved at indføre løbende kontrol af de helbredsmæssige forhold ville man ganske vist kunne ”opfange” de personer, som siden førstegangsudstedelsen af kørekortet har fået en sygdom mv., som medfører, at de ikke længere opfylder de helbredsmæssige betingelser for at have kørekort og derfor bør have kørekortet inddraget, eller som – hvis sygdommen havde været til stede på tidspunktet for førstegangserhvervelsen af kørekort – ville have medført, at kørekortet var blevet udstedt med en kortere gyldighedstid end 15 år, jf. nærmere nedenfor om kortere gyldighedstid, hvor de konkrete helbredsmæssige forhold taler derfor.

Ved en afvejning af de ovennævnte hensyn finder Justitsministeriet imidlertid, at hensynet til ikke at pålægge størstedelen af kørekortindehaverne en unødigt byrde og udgift må veje tungest. Hertil kommer som tidligere nævnt, at politiet i dag har hjemmel til, hvor der konkret er tvivl om, hvorvidt ansøgeren har et tilfredsstillende helbred, at forlange indlevering af lægeattest, jf. kørekortbekendtgørelsens § 77, stk. 1. Herudover følger det af færdselslovens § 54, stk. 2, at et motordrevet køretøj ikke må føres eller forsøges ført af nogen, som på grund af sygdom, svækkelse

se mv. befinder sig i en sådan tilstand, at han eller hun er ude af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde.

Justitsministeriet har endvidere overvejet, om Danmark bør benytte sig af direktivets mulighed for at fastsætte en kortere gyldighedsperiode for nye førere f.eks. med henblik på en jævnlig lægekontrol. Begrebet ”nye førere” omfatter alle førstegangserhververe uanset alder, men i praksis er størstedelen af nye førere unge mennesker, som ikke har særlige helbredsmæssige problemer, og som i dag ikke løbende afkræves lægeattester, jf. ovenfor. Der er efter Justitsministeriets opfattelse derfor ikke grundlag for helt generelt at fastsætte særligt korte gyldighedstider for nye førere med henblik på jævnlig lægekontrol.

Spørgsmålet er herefter, om der for så vidt angår personer, som først i en senere alder erhverver førerret, bør fastsættes en kortere gyldighedsperiode med henblik på at sikre en hyppigere lægekontrol. Dette spørgsmål må ses i sammenhæng med, om – og i givet fald på hvilken måde – Danmark vil benytte sig af direktivets mulighed for ved fornyelser at fastsætte en kortere gyldighedsperiode for personer, som er fyldt 50 år med henblik på hyppigere lægekontrol mv.

Som nævnt ovenfor under punkt 2.1 gælder et kørekort i dag som hovedregel, indtil den pågældende fylder 70 år, hvorefter det kan fornyes, hvis bl.a. de helbredsmæssige betingelser fortsat er opfyldt. Fornyelse – og dermed kontrol af de helbredsmæssige forhold – skal herefter ske oftere og oftere, jo ældre vedkommende bliver, og således at fornyelse – og helbreds kontrol – efter det fyldte 80. år skal ske hvert år.

Efter Justitsministeriets opfattelse er der ikke noget, som taler for, at der allerede fra det fyldte 50. år generelt skulle være behov for at indføre krav om jævnlig lægekontrol og dermed for at fastsætte en kortere gyldighedsperiode for kørekort til personer, der er fyldt 50 år.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør der derimod fortsat være en fast aldersgrænse på 70 år, hvorefter det med jævne mellemrum – og altså oftere end hvert 15. år – i forbindelse med fornyelse af kørekortet undersøges, om den pågældende fortsat opfylder de helbredsmæssige betingelser for at have kørekort. Mental eller fysisk svækkelse kan øge risikoen for trafikulykker, og sådanne svækkelser optræder med større hyppighed, jo ældre man bliver. Ved at fastsætte en kortere gyldighedstid på kørekort til personer over 70 år, sikrer man sig, at kørekort kun fornyes til personer,

som fortsat har den fornødne åndelige og legemlige førlighed, og at de personer, som ikke selv vil eller er i stand til at indse, at de er til fare for sig selv eller andre, ophører med at køre bil.

Justitsministeriet foreslår på den baggrund, at færdselslovens § 59, stk. 1, ændres således, at kørekort fremover som hovedregel udstedes med en gyldighedstid på 15 år, dog højst indtil den pågældende er fyldt 70 år.

Da kørekort fremover skal fornyes hvert 15. år, vil man, afhængig af hvor gammel den pågældende var ved førstegangserhvervelsen, kunne komme i den situation, at vedkommende ved udløbet af den hidtidige gyldighedstid er tæt på de 70 år, f.eks. 69 år. I sådanne tilfælde finder Justitsministeriet ikke, at det vil være velbegrunderet, at kørekortet kun udstedes med gyldighedstid, indtil den pågældende fylder 70 år. Justitsministeriet foreslår derfor, at der i færdselslovens § 59, stk. 1, indsættes en bestemmelse om, at kørekortet, hvis ansøgeren på udstedelsestidspunktet/fornyelsestidspunktet er fyldt 65 år, men ikke 70 år, udstedes med en gyldighedstid på fem år. Dette svarer i øvrigt til, hvad der i dag følger af kørekortbekendtgørelsens § 60, stk. 1.

For så vidt angår personer, som er fyldt 70 år, foreslår Justitsministeriet ingen ændringer i de gældende regler, hvorefter gyldighedstiden gradueres efterhånden, som personerne bliver ældre. Hvis kørekortansøgeren på udstedelsestidspunktet er fyldt 70 år, men ikke 71 år, fastsættes således en gyldighedstid på fire år. Hvis kørekortansøgeren er fyldt 71 år, men ikke 72 år, fastsættes en gyldighedstid på tre år. Hvis ansøgeren er fyldt 72 år, men ikke 80 år, fastsættes en gyldighedstid på to år, hvorimod der fastsættes en gyldighedstid på et år, hvis ansøgeren er fyldt 80 år.

Hvad angår bestemmelsen i direktivets artikel 7, stk. 3, 5. pkt., bemærkes, at justitsministeren allerede efter den gældende bestemmelse i færdselslovens § 59, stk. 2, 2. pkt., kan bestemme, at et kørekort, når forholdene taler derfor, skal gælde i et kortere tidsrum end fastsat i § 59, stk. 1. Bemyndigelsen er som beskrevet ovenfor under punkt 2.1 udnyttet i kørekortbekendtgørelsens § 61 om begrænsning af kørekorts gyldighedstid, hvor bl.a. de helbredsmæssige oplysninger taler derfor. De nævnte bestemmelser er efter Justitsministeriets opfattelse velbegrundede og foreslås derfor opretholdt.

I tilfælde, hvor et kørekort udstedes med en kortere gyldighedstid på grund af de helbredsmæssige forhold, forudsætter Justitsministeriet, at

der – ligesom i dag – skal ske kontrol af de helbredsmæssige forhold ved hver fornyelse. Det samme gør sig gældende ved fornyelser af kørekort til erhvervsmæssig personbefordring, som udstedes med en gyldighedstid på fem år, jf. kørekortbekendtgørelsens § 59, stk. 5.

Samlet set indebærer forslaget således, at der i forhold til indehavere af kørekort til kategori A, B og B/E vil blive stillet samme krav om indlevering af lægeattest som i dag; nemlig ved førstegangsudstedelse af kørekortet og ved fornyelser, når ansøgeren er fyldt 70 år, samt når der er tale om erhvervsmæssig personbefordring, eller når kørekortet i det konkrete tilfælde er udstedt med en kortere gyldighedstid på grund af helbredsmæssige forhold mv. Det samme foreslås at skulle gælde med hensyn til kørekort til de nye kategorier A1, A2 og AM (bortset fra lille knallert, jf. herved det [samtidig] fremsatte lovforslag om ændring af færdselsloven og lov om ungdomsskoler (Knallertkørekort og sanktioner ved ulovlig kørsel på knallert m.v.)).

For så vidt angår personer, som har kørekort til lastbil eller bus, vil disse derimod som noget nyt i overensstemmelse med direktivet ved hver fornyelse (hvert femte år) skulle have kontrolleret, om de helbredsmæssige betingelser fortsat er opfyldt. I dag skal lægeattest – medmindre kørekortet af andre grunde, f.eks. sygdom, er udstedt med en kortere gyldighedstid – først indleveres ved fornyelse af kørekortet, når den pågældende er fyldt 50 år. Da tredje kørekortdirektiv indebærer en forpligtelse til både ved førstegangserhvervelsen og ved hver fornyelse af kørekort til kategori C1, C1/E, C, C/E, D1, D1/E, D og D/E at kontrollere, om de helbredsmæssige betingelser (fortsat) er opfyldt, foreslås det, at der både ved førstegangserhvervelser og ved senere fornyelser af kørekort til de nævnte kategorier skal indleveres lægeattest.

Som nævnt ovenfor under punkt 2.2 indeholder direktivets artikel 7, stk. 2, litra c, en bestemmelse om, at der i forbindelse med fornyelse af et kørekort kan udløses en ny administrativ gyldighedsperiode for en eller flere andre kategorier, som indehaveren har førerret til, for så vidt dette er i overensstemmelse med betingelserne i direktivet.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil det være hensigtsmæssigt at kunne ”sammenkoble” gyldighedstiderne for forskellige kategorier, således at kørekortindehaveren ikke skal have udstedt nyt kørekort oftere end, hvad reglerne om gyldighedstid vedrørende de enkelte kategorier tilsiger. Hvis en person f.eks. den 1. februar 2013 erhverver kørekort til almindelig bil

(kategori B), vil kørekortet til denne kategori – medmindre de konkrete helbredsmæssige forhold mv. tilsiger noget andet – blive udstedt med en gyldighedstid på 15 år, dvs. til den 1. februar 2028. Hvis den pågældende den 1. juli 2015 erhverver kørekort til motorcykel (kategori A), vil kørekortet til denne kategori ligeledes skulle udstedes med en gyldighedstid på 15 år, dvs. til den 1. juli 2030. Hvis gyldighedstiderne ikke ”sammenkobles”, vil den pågældende således skulle have udstedt et nyt kørekort den 1. februar 2028 (ved fornyelsen af kategori B) og igen den 1. juli 2030 (ved fornyelsen af kategori A). Efter Justitsministeriets opfattelse ville det i en sådan situation kunne være hensigtsmæssigt at ”sammenkoble” gyldighedstiderne, således at der ved udstedelsen af kørekortet til kategori A udløses en ny 15 års gyldighedsperiode for kategori B, hvorefter kørekortet både for så vidt angår kategori A og B vil have gyldighedstid til den 1. juli 2030.

Justitsministeriet påtænker at fastsætte nærmere regler om sådan ”sammenkobling” af gyldighedstiderne i kørekortbekendtgørelsen.

Tredje kørekortdirektiv regulerer ikke spørgsmålet om kørekort til traktor, jf. artikel 4, stk. 1, og Danmark er derfor heller ikke forpligtet til at lade reglerne om kørekorts gyldighedstid mv. gælde for traktorkørekort. Da formålet med at indføre en administrativ gyldighedsperiode for kørekort er at reducere mulighederne for forfalskning, og da det efter Justitsministeriets opfattelse i øvrigt må anses for hensigtsmæssigt, at der gælder ens regler for alle typer af kørekort, foreslår Justitsministeriet, at de nye regler om gyldighedstid også skal gælde i forhold til kørekort til traktor/motorredskab. Dette kræver ikke ændring af færdselslovens § 62, stk. 3, idet denne bestemmelse bl.a. henviser til § 59. Justitsministeriet forudsætter i den forbindelse, at spørgsmålet om krav om indlevering af lægeattest behandles på samme måde som ved kørekort til kategori B mv., jf. ovenfor.

Hvad særligt angår direktivets valgfrie kategori B1 (stor quadricykel) bemærkes følgende:

Justitsministeriet påtænker ikke at indføre den valgfrie kategori B1 (stor quadricykel) ved den kommende ændring af kørekortbekendtgørelsen.

Det fremgår af direktivets artikel 4, stk. 4, litra a, at der i de medlemsstater, som vælger ikke at benytte sig af kategori B1, skal stilles krav om kørekort til kategori B (almindelig bil) for at føre stor quadricykel. En

stor quadricykel er et firehjulet motorkøretøj, som har en egenvægt på ikke over 400 kg (550 kg hvis køretøjet har til formål at transportere varer) (hvis køretøjet er eldrevet, medregnes batteriets vægt dog ikke) og en maksimal nettomotoreffekt på højst 15 kW, jf. definitionen i artikel 1, stk. 3, litra b, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/24/EF om standardtypegodkendelser.

En quadricykel anses ifølge færdselsloven som en bil, jf. færdselslovens § 2, nr. 2, og det kræver således i dag kørekort til kategori B (almindelig bil) at føre en stor quadricykel. Justitsministeriet finder ikke, at der er tungtvejende grunde, der taler for at ændre herpå, hvorfor det foreslås, at man i Danmark ikke skal indføre den valgfrie kategori B1.

3. Hvem omfattes af de nye regler

3.1. Tredje kørekortdirektiv

Som nævnt ovenfor under punkt 1 skal direktivets regler om gyldighedsperiode for kørekort anvendes på alle nye kørekort, som medlemsstaterne udsteder fra den 19. januar 2013. Det fremgår endvidere af direktivets artikel 13, stk. 2, at enhver førerret, der er tildelt inden den 19. januar 2013, ikke ophæves eller på nogen måde berøres af direktivets bestemmelser.

Efter direktivets artikel 3, stk. 3, skal medlemsstaterne sikre, at alle kørekort, der udstedes eller er i omløb, senest den 19. januar 2033 opfylder alle direktivets krav.

Bestemmelsen indebærer, at alle gamle kørekortmodeller udstedt før direktivets anvendelsesdato – dvs. både papirmodeller og kreditkortmodeller – senest den 19. januar 2033 skal være ombyttet til den nye model. Den obligatoriske ombytning sikrer, at der fremover kun vil være én kørekortmodel i EU/EØS, men selve førerretten berøres i øvrigt ikke af ombytningen, jf. herved artikel 13, stk. 2, ovenfor.

Personer, som før direktivets anvendelsesdato den 19. januar 2013 har erhvervet kørekort, vil således senest den 19. januar 2033 skulle have ombyttet deres hidtidige kørekort til et kørekort efter den nye model.

Ombytningen til et kørekort efter den nye model berører ikke på nogen måde selve førerretten, og vedkommende vil således fortsat have ret til at føre de samme køretøjstyper, som den pågældende havde førerret til med sit hidtidige kørekort.

3.2. Justitsministeriets overvejelser

Efter den 19. januar 2013 skal alle nye kørekort, som udstedes, opfylde direktivets krav til kørekort. Dette indebærer, at der efter denne dato i alle tilfælde, hvor der ansøges om et nyt kørekort, f.eks. ved førstegangserhvervelse, fornyelse eller som følge af tyveri, vil skulle udstedes et kørekort efter den nye model.

Med hensyn til gennemførelsen af direktivets artikel 3, stk. 3, om obligatorisk ombytning af kørekort senest den 19. januar 2033 bemærkes, at justitsministeren efter færdselslovens § 59 a, stk. 1, er bemyndiget til at fastsætte bestemmelser om, at allerede udstedte kørekort skal ombyttes. Justitsministeriet vil med hjemmel i den nævnte bestemmelse udstede en bekendtgørelse om ombytning af kørekort. Da der vil være tale om et betydeligt antal kørekort, som vil skulle ombyttes, forudsætter Justitsministeriet, at ombytningsordningen tilrettelægges således, at ombytningen vil skulle ske løbende over en årrække, og ikke på én gang.

Efter Justitsministeriets opfattelse må tredje kørekortdirektiv forstås således, at den administrative gyldighedsperiode knytter sig til *kørekortet* og ikke til *førerretten*. Alle nye kørekort, der udstedes efter den 19. januar 2013 vil således – hvad enten der er tale om en førstegangsudstedelse, fornyelse på baggrund af en eksisterende førerret, udstedelse af duplikatkørekort som følge af tyveri mv., obligatorisk ombytning eller lignende – skulle udstedes med den gyldighedstid, som gælder fra den 19. januar 2013, f.eks. fem år ved kategori C (lastbil). Havde kørekortindehaveren førerret inden den 19. januar 2013, berøres selve førerretten derimod ikke, og den pågældende vil således fortsat have ret til at føre de samme køretøjstyper, som han eller hun havde førerret til med sit hidtidige kørekort.

Hvad angår spørgsmålet om kontrol af de helbredsmæssige betingelser ved efterfølgende fornyelser, har Justitsministeriet overvejet, om også personer, som havde førerret før den 19. januar 2013, skal omfattes af de nye regler om lægekontrol, når vedkommende f.eks. som følge af tyveri eller efter den obligatoriske ombytning får udstedt et nyt kørekort med den nye, kortere gyldighedstid.

De nye regler om lægekontrol indebærer som nævnt ovenfor under punkt 2.3 bl.a., at indehavere af kørekort til lastbil og bus fremover ved hver

fornyelse, dvs. hvert femte år, vil skulle indlevere lægeattest med henblik på kontrol af de helbredsmæssige betingelser.

Indførelse af et krav om hyppigere lægekontrol også for personer, som allerede har førerret til lastbil eller bus, vil efter Justitsministeriets opfattelse ikke være et indgreb i førerretten, da en kørekortindehaver til hver en tid skal opfylde de helbredsmæssige betingelser for at have kørekort og kan få kørekortet inddraget, hvis betingelserne ikke længere er opfyldt. Tredje kørekortdirektiv er således ikke til hinder for at lade de nye regler om hyppigere lægekontrol gælde i sådanne tilfælde.

Formålet med at indføre en hyppigere kontrol af de helbredsmæssige betingelser for førere af tunge køretøjer, der benyttes til person- eller gods-transport, er ifølge direktivet at bidrage til personers frie bevægelighed, forhindre konkurrenceforvridning og tage bedre hensyn til, at førerne af sådanne køretøjer har et særligt ansvar, jf. herved betragtning nr. 9 i direktivets præambel.

Efter Justitsministeriets opfattelse taler disse hensyn for, at de nye regler om lægekontrol ved fornyelser af kørekort til lastbil og bus hvert femte år skal gælde i alle tilfælde, hvor en person har fået udstedt et kørekort efter den nye model med den nye administrative gyldighedsperiode, uanset om udstedelsen sker på baggrund af en førerret erhvervet før den 19. januar 2013.

For så vidt angår direktivets bestemmelser, som har relation til førerretten, dvs. alderskrav, kategorier mv., skal disse bestemmelser kun anvendes, hvor førerretten erhverves eller generhverves efter direktivets anvendelsesdato den 19. januar 2013. Personer, som første gang erhverver førerret efter den 19. januar 2013, vil således i det hele blive omfattet af de nye krav som følge af direktivet.

Har en person erhvervet førerret før direktivets ikrafttræden, men siden mistet denne, og ønsker vedkommende at generhverve førerretten efter den 19. januar 2013, vil den pågældende ligeledes i det hele blive omfattet af de nye krav som følge af direktivet. De nye krav om alder mv., som vil blive fastsat i kørekortbekendtgørelsen i overensstemmelse med direktivet, vil således få betydning for personer, som har erhvervet førerret før den 19. januar 2013, men som får en ubetinget frakendelse af førerretten eller får førerretten inddraget i medfør af færdselslovens § 60, stk. 1, og først efter den 19. januar 2013 generhverver førerretten. Det samme

gælder for personer, som får et kørselsforbud efter færdselslovens § 127, og som først efter den 19. januar 2013 gengives førerretten.

Det anførte vil f.eks. betyde, at en person, som har haft førerret før den 19. januar 2013 (og dermed opfylder de dagældende alderskrav til den pågældende kørekortkategori), men som siden har fået frataget førerretten ubetinget, efter den 19. januar 2013 først vil kunne generhverve førerretten, når den pågældende opfylder de nye alderskrav. Som eksempel kan nævnes et tilfælde, hvor en person på 21 år (uden forudgående erfaring fra lille motorcykel) den 1. februar 2012 har erhvervet kørekort til stor motorcykel (kategori A). Den 1. september 2012 fratages han førerretten ubetinget i et år for særlig hensynsløs kørsel. Den 1. september 2013, hvor han er 22 år, udløber fratagelsestiden. Den pågældende vil imidlertid ikke kunne generhverve førerretten til stor motorcykel (kategori A), før han fylder 24 år, da kørekort til denne kategori efter det nye direktiv kun kan udstedes til personer, som er fyldt 24 år (medmindre den pågældende har mindst to års erfaring som fører af mellemstor motorcykel (kategori A2)).

Hvis en person før den 19. januar 2013 har erhvervet førerret f.eks. til almindelig bil (kategori B) og efter den 19. januar 2013 ønsker en udvidelse af kørekortet f.eks. til motorcykel (kategori A), vil det ligeledes skulle afgøres efter det nye direktivs alderskrav mv., om udvidelsen kan ske.

Afgørende for, hvilke regler der finder anvendelse, vil i givet fald være tidspunktet for førerrettens faktiske (gen)erhvervelse.

I tilfælde hvor der alene er tale om en "fortsættelse" eller bevarelse af en eksisterende førerret, vil det nye direktivs regler om alderskrav mv. derimod ikke skulle anvendes. Ved fornyelse eller ombytning af kørekort vil den eksisterende førerret således ikke blive berørt af de nye krav, og det samme gør sig gældende ved afgørelser om betinget fratagelse af førerretten.

4. Gebyr

4.1. Gældende ret

Færdselslovens kapitel 17 a indeholder en række bestemmelser om betaling for bl.a. køreprøver og kørekort. Færdselslovens § 124 a indeholder betalingsbestemmelser for køreprøver. Det beløb, som skal betales i for-

bindelse med afholdelse af køreprøver, dækker også betalingen for det kørekort, som efterfølgende udstedes, hvis køreprøven består.

Færdselslovens § 124 c regulerer, hvilke beløb der skal betales i forbindelse med bl.a. fornyelse af kørekort. Efter § 124 c, stk. 1, nr. 3, betales 220 kr. for fornyelse af kørekort til lastbil, lastbil med stort påhængskøretøj, bus og bus med stort påhængskøretøj for ansøgere, der er fyldt 50 år, men ikke 70 år. For fornyelse af kørekort med kørelærergodkendelse betales 260 kr., jf. § 124 c, stk. 1, nr. 4. For fornyelse af kørekort til erhvervsmæssig personbefordring betales ligeledes 260 kr., jf. § 124 c, stk. 1, nr. 5, medmindre kørekortet er tidsbegrænset på grund af helbredsmæssige forhold. I så fald skal der ved fornyelse alene betales 100 kr., jf. § 124 c, stk. 5. For fornyelse af kørekort for ansøgere, der er fyldt 70 år, betales 30 kr., jf. § 124 c, stk. 3. Fornyelse af kørekort, der er tidsbegrænset som følge af helbredsmæssige forhold, sker uden betaling for ansøgere, der ikke er fyldt 70 år, jf. § 124 c, stk. 4, jf. dog stk. 5 for så vidt angår kørekort til erhvervsmæssig personbefordring, jf. ovenfor.

Spørgsmålet om betaling for kørekort blev første gang lovreguleret ved lov nr. 386 af 20. maj 1992 om ændring af visse love inden for Justitsministeriets område. De gældende beløb i færdselslovens § 124 c, stk. 2-6, er identiske med de beløb, som blev fastsat ved den nævnte lovændring. For så vidt angår beløbene i færdselslovens § 124 c, stk. 1, er de gældende beløb forhøjet i forhold til de beløb, som blev fastsat ved lovændringen i 1992. Dette beror på, at der ved lov nr. 1123 af 20. december 1995 om ændring af færdselsloven blev indsat en bestemmelse i § 124 r om, at beløbene i § 124 c, stk. 1, en gang årligt skulle reguleres. I overensstemmelse hermed blev der frem til den 1. januar 2003 foretaget en årlig regulering af de nævnte beløb. Ved lov nr. 1049 af 17. december 2002 om ændring af færdselsloven, lov om biblioteksvirksomhed og lov om retsafgifter blev reguleringsbestemmelsen i færdselslovens § 124 r imidlertid ophævet med virkning fra den 1. januar 2003, og beløbene i § 124 c, stk. 1, blev fastlåst på niveauet for 2002 som følge af skattestoppet.

Udover bestemmelsen i færdselslovens § 124 c fremgår det af færdselslovens § 59 a, stk. 2, at der for ombytning af kørekort i henhold til færdselslovens § 59 a, stk. 1, betales 100 kr.

4.2. Justitsministeriets overvejelser

De nye foreslåede regler om gyldighedstid på kørekort indebærer, at kørekortet fremover jævnligt skal fornys, og Justitsministeriet foreslår der-

for, at der indføres en ny gebyrbestemmelse vedrørende fornyelser i færdselslovens § 124 c, stk. 1. [Gebyret for udstedelse af kørekort i forbindelse med fornyelse fastsættes således, at det dækker myndighedernes udgifter forbundet med den pågældende ekspedition og produktion af kørekortet. Det forventes, at omkostningerne forbundet hermed vil være ca. 100 kr.]

I tilknytning hertil foreslås der indsat en ny bestemmelse i færdselslovens § 124 c, stk. 7, der indebærer, at det nævnte beløb vil blive reguleret i overensstemmelse med den almindelige prisudvikling. Justitsministeriet vil herefter hvert år udstede en bekendtgørelse om beløbets aktuelle størrelse.

For så vidt angår den systematiske ombytning af kørekort udstedt før 19. januar 2013, der i henhold til tredje kørekortdirektiv skal være gennemført senest den 19. januar 2033, vil der [ligeledes] skulle betales et gebyr på 100 kr., idet færdselslovens § 59 a, stk. 2, vil blive videreført uændret.

For så vidt angår de eksisterende gebyrer fastsat i færdselslovens § 124 c fastholdes de også på det nuværende niveau. Det betyder, at gebyret fastholdes på det eksisterende niveau i de tilfælde, hvor de eksisterende regler vedrørende fornyelser fører til et højere eller lavere beløb.

5. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Indførelse af et krav om jævnlig fornyelse af kørekort indebærer håndteringen af et større antal sager om kørekortudstedelse årligt og vil dermed have visse administrative konsekvenser for de involverede offentlige myndigheder (kommunerne og politiet). Udgifterne forbundet hermed forudsættes dækket ved et omkostningsbestemt gebyr. Lovforslaget forventes som følge heraf ikke samlet set at have økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Lovforslagets øvrige elementer skønnes endvidere ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige af betydning.

6. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget skønnes ikke at have væsentlige økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

7. Lovforslagets administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vil medføre en pligt til som udgangspunkt hvert 15. år at foretage fornyelse af kørekortet. Kørekort til busser og lastbiler vil skulle fornys hvert femte år. Lovforslaget vil således medføre visse administrative konsekvenser for borgerne.

8. Lovforslagets miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/126/EF af 20. december 2006 om kørekort (omarbejdning). Med direktivet er der foretaget en omarbejdning af direktiv 91/439/EØF (andet kørekortdirektiv) – som ophæves med virkning fra 19. januar 2013 – og der er indarbejdet ændringer, som er indført ved direktiv 94/72/EF, 96/47/EF, 97/26/EF, 2000/56/EF og 2003/59/EF.

Direktivet skal være gennemført senest den 19. januar 2011, og reglerne skal anvendes fra den 19. januar 2013. Enkelte af direktivets bestemmelser trådte dog i kraft den 19. januar 2009, og disse er allerede gennemført i dansk ret.

10. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Lovforslaget har været sendt i høring hos:

Advokatrådet, Arbejdsgiverforeningen for Transport og Logistik (ATL), Centralforeningen af Taxiforeninger i Danmark (C.A.T.), Chaufførernes Fagforening, Dansk Camping Union, Dansk Cyklist Forbund, Danske Advokater, Danske Busvognmænd, Danske Handicaporganisationer, Danske Kørelæreres Landsforbund, Danske Motorcyklisters Råd (DMC), Danske Regioner, Dansk Erhverv, Dansk Kørelærer-Union, Dansk Køreskole Forening, Dansk Taxi Råd, Dansk Transport & Logistik (DTL), Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, DI Transport, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, DTU Transport, Fagligt Fælles Forbund (3F), Falck, Frie Danske Lastbilvognmænd (FDL), Forbrugerbudsmænd, Forbrugerrådet, Forenede Danske Motorejere (FDM), Foreningen af offentlige anklagere, Foreningen for Trafikofre, Foreningen Liv og Trafik, Forsikring og Pension, Forsvarets Materieltjeneste, Institut for Menneskerettigheder, International Transport Danmark (ITD), Kommunernes Landsforening (KL), Københavns Brandvæsen, Køreprøvesagkyndiges Landsforening, Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Lægeforeningen, MC Touring Club

Danmark, Motorcykelbranchens Landsforbund, Motorcykel Importør Foreningen, NOAH-Trafik, Politiforbundet i Danmark, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenterne for samtlige byretter, Retssikkerhedsfonden, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rådet for Sikker Trafik, Trafikforskningsgruppen ved Aalborg Universitet, Transporterhvervets Uddannelsesråd, Ældre Sagen.

11. Sammenfattende skema

[...]

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (færdselslovens titel)

Der indsættes en fodnote til lovens titel, som indeholder oplysninger om, at loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/126/EF af 20. december 2006 om kørekort (omarbejdning) (tredje kørekortdirektiv).

Til nr. 2 (færdselslovens § 59, stk. 1)

Den foreslåede ændring af færdselslovens § 59, stk. 1, *1. pkt.*, indebærer, at et kørekort som hovedregel skal udstedes med en gyldighedstid på 15 år, dog højst indtil den pågældende er fyldt 70 år.

Bestemmelsen vil i praksis kun få betydning for kørekort til kategori AM (knallert), A1 (let motorcykel), A2 (mellemstor motorcykel), A (motorcykel), B (almindelig bil) og B/E (bil med stort påhængskøretøj), da kørekort til kategori C1 (lille lastbil), C (lastbil), D1 (lille bus), D (bus) samt C1/E, C/E, D1/E og D/E (henholdsvis lille lastbil, lastbil, lille bus og bus med stort påhængskøretøj) som hovedregel vil skulle udstedes med en gyldighedstid på fem år, jf. nedenfor om bestemmelsen i § 59, stk. 1, 3. pkt.

Med den foreslåede bestemmelse i færdselslovens § 59, stk. 1, *2. pkt.*, bestemmes, at kørekortet – for så vidt angår alle kategorier – udstedes med en gyldighedstid på fem år, hvis den pågældende på det tidspunkt, hvor kørekortet udstedes, er fyldt 65 år, men ikke 70 år.

For personer, som er fyldt 70 år, er der i dag i kørekortbekendtgørelsens § 60, stk. 2, fastsat regler om gyldighedstiden på kørekort, og der foreslås ingen ændringer heri.

Forslaget til færdselslovens § 59, stk. 1, 3. pkt., er en uændret videreførelse af den gældende bestemmelse i § 59, stk. 1, 2. pkt., hvorefter justitsministeren kan fastsætte en kortere gyldighedstid (end indtil det 70. år) for de køretøjer, der er nævnt i § 57, stk. 2, dvs. motorkøretøj, der benyttes erhvervsmæssigt til befordring af personer, visse motorcykler, motorkøretøj, der benyttes til buskørsel, godstransport, transport af farligt gods eller til kørsel med personer eller gods i international trafik. Som nævnt ovenfor under bemærkningerne til § 59, stk. 1, 1. pkt., skal kørekort til kategori C1 (lille lastbil), C (lastbil), D1 (lille bus), D (bus) samt C1/E, C/E, D1/E og D/E (henholdsvis lille lastbil, lastbil, lille bus og bus med stort påhængskøretøj) som hovedregel udstedes med en gyldighedstid på fem år, og justitsministeren vil udnytte den nævnte bemyndigelsesbestemmelse til at fastsætte regler herom i kørekortbekendtgørelsen.

Et kørekort vil ligesom i dag kunne udstedes med en kortere gyldighedstid, end hvad der følger af de ovennævnte hovedregler. Der foreslås således ingen ændring i reglen om, at et kørekort kan udstedes med en kortere gyldighedstid, hvis de helbredsmæssige forhold mv. taler derfor, jf. kørekortbekendtgørelsens § 61, stk. 1.

Der foreslås endvidere ingen ændringer i bestemmelsen om, at kørekort til erhvervsmæssig personbefordring som hovedregel udstedes med en gyldighedstid på fem år.

For så vidt angår kørekort til traktor (motorredskab) vil de foreslåede ændringer af § 59, stk. 1, finde tilsvarende anvendelse, jf. henvisningen hertil i færdselslovens § 62, stk. 3.

Ligesom efter gældende ret vil et kørekort kunne fornyes efter udløbet af gyldighedstiden, hvis den pågældende fortsat opfylder betingelserne.

Ved ansøgning om fornyelse (bortset fra kørekort til lille knallert) vil kørekortindehaveren skulle indlevere en lægeattest, hvis der er tale om:

- kørekort til kategori C1, C, D1, D samt C1/E, C/E, D1/E og D/E
- kørekort til erhvervsmæssig personbefordring
- kørekort, som er tidsmæssigt begrænset på grund af helbredsmæssige forhold mv.

- kørekort til en person, som er fyldt 70 år.

Der henvises i øvrigt til punkt 2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 3 (færdselslovens § 124 c, stk. 1, nr. 3)

Forslaget om at indføre et nyt *nr. 3* i færdselslovens § 124 c, stk. 1, indebærer, at der for fornyelse af kørekort betales [x] kr., medmindre der er tale om en fornyelse, som falder ind under en af bestemmelserne i § 124, stk. 1, nr. 4-6 (nuværende nr. 3-5) eller stk. 3-5.

[Gebyret for udstedelse af kørekort i forbindelse med fornyelse fastsættes således, at det dækker myndighedernes udgifter forbundet med den pågældende ekspedition og produktion af kørekortet. Det forventes, at omkostningerne forbundet hermed vil være ca. 100 kr.]

Der henvises i øvrigt til punkt 4 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 4 (færdselslovens § 124 c, stk. 7)

Den foreslåede bestemmelse er en konsekvens af det nye omkostningsbestemte gebyr i færdselslovens § 124 c, stk. 1, nr. 3.

Bestemmelsen indebærer, at det nævnte beløb vil blive reguleret i overensstemmelse med den almindelige prisudvikling, og Justitsministeriet vil hvert år udstede en bekendtgørelse om beløbets aktuelle størrelse.

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 19. januar 2013.

I *stk. 2* foreslås det, at loven skal finde anvendelse på kørekort, der udstedes eller fornys efter lovens ikrafttræden.

Bestemmelsen indebærer, at alle nye kørekort, der udstedes efter den 19. januar 2013 – hvad enten der er tale om en førstegangsudstedelse, fornyelse på baggrund af en eksisterende førerret, udstedelse af duplikatkørekort som følge af tyveri mv. – vil skulle udstedes med den gyldighedstid, som gælder fra den 19. januar 2013, f.eks. fem år ved kategori C (lastbil).

Når en person efter den 19. januar 2013 har fået udstedt et nyt kørekort med den nye gyldighedstid, vil den pågældende endvidere i samme omfang som personer, der først erhverver førerret efter den 19. januar 2013, skulle indlevere lægeattest i forbindelse med de efterfølgende fornyelser, jf. herved bemærkningerne ovenfor vedrørende færdselslovens § 59, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 2.

Havde kørekortindehaveren førerret inden den 19. januar 2013, berøres selve førerretten derimod ikke af, at den pågældende har fået udstedt et nyt kørekort med ny gyldighedstid, og den pågældende vil således fortsat have ret til at føre de samme køretøjstyper, som han eller hun havde førerret til med sit hidtidige kørekort.

Der henvises i øvrigt til punkt 3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I færdselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 5. oktober 2009, som ændret ved § 2 i lov nr. 1338 af 19. december 2008 og § 1 i lov nr. 716 af 25. juni 2010, foretages følgende ændringer:

1. Som fodnote til lovens titel indsættes:

”¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/126/EF af 20. december 2006 om kørekort (omarbejdning), EU-Tidende 2006, nr. L 403, s. 18.”

§ 59. Kørekortet gælder, indtil den pågældende er fyldt 70 år. For kørekort til de motorkøretøjer, der er nævnt i § 57, stk. 2, kan justitsministeren fastsætte en kortere gyldighedstid.

2. § 59, stk. 1, affattes således:

”§ 59. Kørekortet udstedes med en gyldighedstid på 15 år, dog højst indtil den pågældende er fyldt 70 år. Er den pågældende på det tidspunkt, hvor kørekortet udstedes, fyldt 65 år, men ikke 70 år, udstedes kørekortet med en gyldighedstid på fem år. For kørekort til de motorkøretøjer, der er nævnt i § 57, stk. 2, kan justitsministeren fastsætte en kortere gyldighedstid.”

§ 124 c. Der betales:

- 1) 260 kr. for ombytning af udenlandsk kørekort til dansk kørekort,
- 2) 260 kr. for udstedelse af duplikatkørekort,
- 3) 220 kr. for fornyelse af kørekort til lastbil, lastbil med stort påhængskøretøj, bus og bus med stort påhængskøretøj for ansøgere,

3. I § 124 c, stk. 1, indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:

”³⁾ [x] kr. for fornyelse af kørekort, jf. dog nr. 4-6 og stk. 3-5.”
Nr. 3-5 bliver herefter nr. 4-6.

der er fyldt 50 år, men ikke 70 år,
4) 260 kr. for fornyelse af kørekort
med kørelærergodkendelse,
5) 260 kr. for fornyelse af kørekort
til erhvervsmæssig personbefor-
dring, jf. dog stk. 5.

Stk. 2. For udstedelse af midlerti-
digt erstatningskørekort til kørsel i
udlandet betales 150 kr.

Stk. 3. For fornyelse af kørekort
for ansøgere, der er fyldt 70 år,
betales 30 kr.

Stk. 4. Fornyelse af kørekort, der
er tidsmæssigt begrænset som føl-
ge af helbredsmæssige forhold,
sker uden betaling for ansøgere,
der ikke er fyldt 70 år.

Stk. 5. For fornyelse af kørekort
til erhvervsmæssig personbefor-
dring, der på grund af helbreds-
mæssige forhold er tidsbegrænset,
betales 100 kr.

Stk. 6. For udstedelse af interna-
tionalt kørekort betales 25 kr.

4. I § 124 c indsættes som *stk. 7*:

” *Stk. 7.* Det i stk. 1, nr. 3, nævnte
beløb reguleres en gang årligt
den 1. januar med 2 pct. tillagt
tilpasningsprocenten for det på-
gældende finansår, jf. lov om en
satsreguleringsprocent. Det her-
efter fremkomne beløb afrundes
til nærmeste med 10 delelige
kronebeløb. Justitsministeriet be-
kendtgør hvert år, hvilken regule-
ring der skal finde sted.”

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den
19. januar 2013.

Stk. 2. Loven finder anvendelse i
forhold til kørekort, der udstedes
eller fornys efter lovens ikraft-
træden.